

I. Vývoj populace moravského teplokrevníka od založení plemenné knihy v roce 2004 do roku 2009

V roce 2004 se SCHPMT stává rozhodnutím MZe uznaným chovatelským sdružením pro plemeno moravský teplokrevník a je pověřen vedením plemenné knihy moravský teplokrevník v České republice. Moravský teplokrevník, který rozšiřuje biodiverzitu v chovu plemen koní v ČR a je konstitučně tvrdý, výkonný jezdecký kůň, má na trhu své nepopíratelné uplatnění. Již 6 let chovatelé regenerují moravského teplokrevníka a první odchovaná hříbata moravského teplokrevníka jsou zapisována do PK MT.

II. Početní přehled koní populace MT v letech 2004 – 2009

Přehled počtu koní MT v PK MT a chovném registru MT v letech 2004 – 2009 uvádí tabulka II. II. 1.

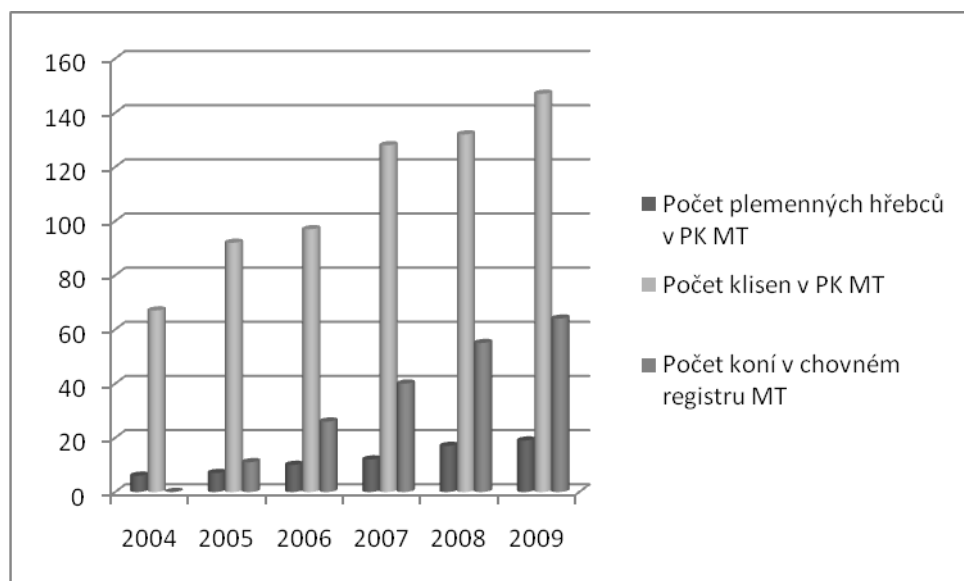
Tabulka II. II. 2. uvádí přehled počtu koní MT zapisovaných do PK MT a chovného registru MT v letech 2004 – 2009.

Přehled počtu koní vyřazovaných z PK MT a chovného registru MT v letech 2004 – 2009 uvádí tabulka II. II. 3.

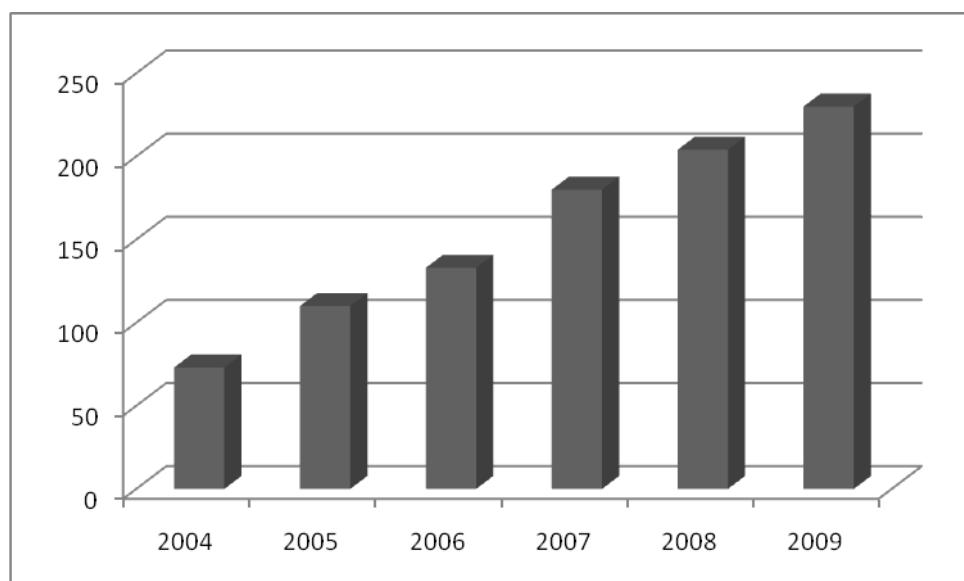
Tab. II. II. 1. Přehled počtu koní MT v PK MT a chovném registru MT v letech 2004 – 2009

Rok	Počet hřebců v PK MT	Počet klisen v PK MT	Počet koní v chovném registru MT - klisničky	Počet koní v chovném registru MT - hřebečci	Počet koní v chovném registru MT - celkem	Celkem koní
2004	6	67	-	-	-	73
2005	7	92	7	4	11	110
2006	10	97	18	8	26	133
2007	12	128	23	17	40	180
2008	17	132	27	28	55	204
2009	19	147	30	34	64	230

Graf II. II. 1. Přehled počtu plemenných hřebců, klisen a koní v chovném registru v letech 2004 – 2009

Graf II. II. 2. Přehled počtu koní populace MT celkem v letech 2004 – 2009

Tab. II. II. 2. Přehled počtu koní MT zapisovaných do PK MT a chovného registru MT v letech 2004 - 2009

Rok	Počet nově zařazených plemenných hřebců do PK MT	Počet nově zařazených klisen do PK MT	Počet dorostu zařazeného do chovného registru MT	
		z toho klisen z chovného registru MT		tj. nar. hříbat MT
2004	6	67	0	0
2005	2	39	0	11
2006	3	5	0	15
2007	4	36	0	14
2008	5	9	1	22
2009	4	25	5	21

Tab. II. II. 3. Přehled počtu koní MT vyřazovaných z PK MT a chovného registru MT v letech 2004 – 2009

Rok	Počet vyřazených plemenných hřebců z PK MT	Počet vyřazených klisen z PK MT	Počet dorostu vyřazený z chovného registru MT	
			z toho klisen zapsaných do PK MT	
2004	0	0	0	0
2005	1	14	0	0
2006	0	1	2	0
2007	2	4	2	0
2008	1	5	1	1
2009	1	11	8	5

Z tabulky II. II. 1. je viditelný postupný celkový **nárůst počtu koní MT** od roku 2004 do roku 2009, což je potěšující. I když celkový počet koní MT dosáhl již hranice 200 koní, **i nadále je tato populace z genetického hlediska ohrožená.**

K poklesu počtu koní za období 2004 – 2009 nedošlo a populace moravského teplokrevníka pozvolna narůstá. Svého dosavadního početního vrcholu populace dosáhla **v roce 2009**, kdy v PK MT hřebců je zapsáno 19 plemeníků, v PK MT klisen je 147 plemenic a chovný registr má 64 jedinců.

Nejvíce koní bylo do PK MT **zapsáno** (tab. II. II. 2.) při založení PK MT v roce 2004, kdy základní populace MT měla 73 koní. Již v roce 2005 došlo k vyhledání dalších koní vhodných k zapsání do populace MT a populace byla navýšena o 41

dohledaných koní a 11 prvních hříbat MT bylo zapsáno do chovného registru MT. Také v roce 2007 byla populace MT navýšena o 39 dopsaných koní do PK MT.

Již v roce 2008 byla klisna 81/4 Frida II zapsána do PK MT jako první odchovaná klisna z chovného registru MT.

Do chovného registru bylo za období 2004 – 2009 zapsáno 83 hříbat (tab. II. 2.). Z hlediska rozšíření populace moravského teplokrevníka je potěšitelný nárůst ročně **zapisovaných hříbat** a tak chovatelská snaha o regeneraci MT má i praktický podklad. Nejméně hříbat bylo zapsáno v počátcích plemene a to v roce 2005, kdy se narodilo 11 hříbat. V letech 2008, 2009 se chovatelé zatím nejvíce „činili“ a populace MT byla rozšířena o 22 (r. 2008) a 21 (r. 2009) hříbat.

K **vyřazování koní - selekci** (tab. II. 3.) z PK MT dochází z důvodu exportu do zahraničí, odhlášení klisny z PK nebo úhynu. Nejvíce koní z PK MT bylo vyselektováno v roce 2005 a to 15 jedinců. K této selekci v roce 2005 došlo v důsledku upřesnění kritérií pro zápis koní do PK MT. Nejméně jedinců - 1 klisna byla vyřazena v roce 2006.

Z chovného registru MT byli jedinci vyřazeni z důvodu prodeje do zahraničí (2008,2009) a zápisu klisen do PK MT (2008, 2009).

V dosavadním trvání PK MT (2004 - 2009) převažuje zatím zařazování koní nad vyřazování koní. Zařazování souvisí se zapisováním vhodných koní z jiných PK. Obnova stáda je jen nepatrně doplňována natalitou základního stáda MT. Selekcce na požadované vlastnosti v populaci MT není realizována.

Protože s rozšířením nabídky teplokrevných plemen docházelo k nejasnostem v zapisování hříbat do registrů plemenů pro dané plemeno, tak **21. 8. 2009** se v Humpolci sešli představitelé UCHS (Uznaná chovatelská sdružení) - ČT, MT, CS, KK a uzavřeli **dohodu** týkající se **přepisu plemen v rámci jednotlivých PK**.

Pokud je přípuštění klisny zapsáno v připouštěcím lístku vydaném příslušnou plemennou knihou (CT, MT, CS, KK), je toto již neměnné!!!! a narozené hříbě je zaregistrováno v rámci PK uvedené na připouštěcím lístku.

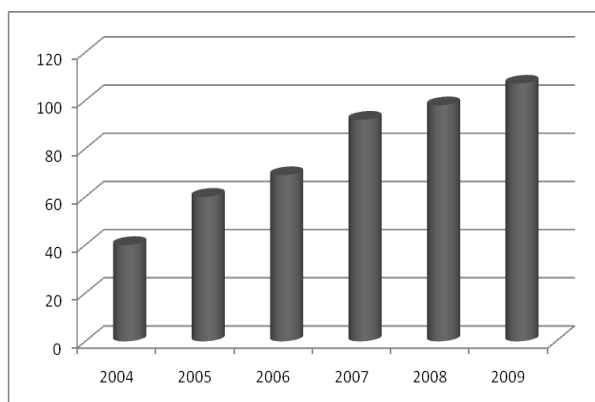
III. Počet chovatelů MT v letech 2004 - 2009

Koně by nebyli bez zapálených chovatelů a nadšenců pro plemeno. I v chovu MT lze pozorovat nárůst zájemců o toto plemeno. Počet majitelů MT **stále narůstá**, jak je viditelné z tab. II. I. 1. V roce 2009 má doma ustájeno koně MT 103 majitelů. Počet majitelů vlastníků 3 a více koní se za dobu trvání PK MT postupně zvyšuje, ale je stále malý. Rozvoj plemene je tedy v rukou malochovatelů.

Tab. II. I. 1. Počet chovatelů MT v letech 2004 – 2009

Rok	Počet majitelů koní MT celkem	Počet majitelů vlastníků 3 a více koní MT
2004	40	5
2005	60	9
2006	69	12
2007	92	17
2008	98	20
2009	107	18

Graf II. I. 1. Počet chovatelů MT v letech 2004 - 2009

IV. Aktuální stav populace moravského teplokrevníka k 1. 11. 2009

I v roce 2009 populace moravského teplokrevníka pozvolna narůstá. Celá populace moravského teplokrevníka /dále jen MT/ je k 1. 11. 2009 tvořena **230 koňmi** zastoupenými v **kategoriích**:

- **plemenný hřebec** - **18** žijících plemeníků, **1** plemeník – pouze inseminační dávky,
- **plemenných klisen** – **147**,
- a v **chovném registru MT** – **64** jedinců.

Pro populaci jsou zpracovány chovatelské dokumenty:

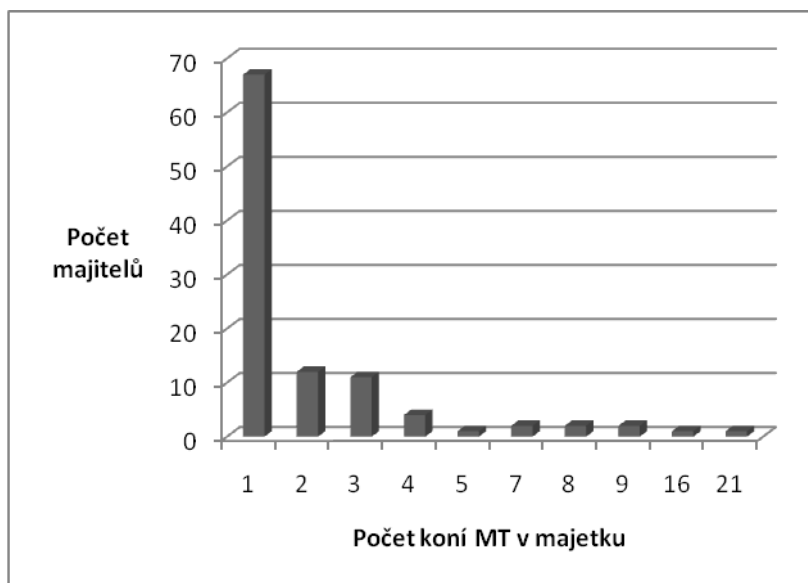
- **Chovný cíl a plemenný standard plemene moravského teplokrevníka,**
- **Řád plemenné knihy moravského teplokrevníka,**
- **Šlechtitelský program plemene moravského teplokrevníka,**
- **Zkušební řád plemene moravského teplokrevníka,**
- **Finanční řád plemenné knihy moravského teplokrevníka.**

Tyto dokumenty byly schváleny MZe ČR.

Populace MT je v majetku jednotlivých **privátních chovatelů**. Přehled počtu chovů plemene MT uvádí tabulka IV. 1.

Tab. a graf IV. 1. Počet chovů MT v roce 2009

Počet koní v chovu	Počet majitelů	%
1	67	65,05
2	12	11,65
3	11	10,64
4	4	3,84
5	1	1
7	2	1,94
8	2	1,94
9	2	1,94
16	1	1
21	1	1
Celkem: 230	103	100

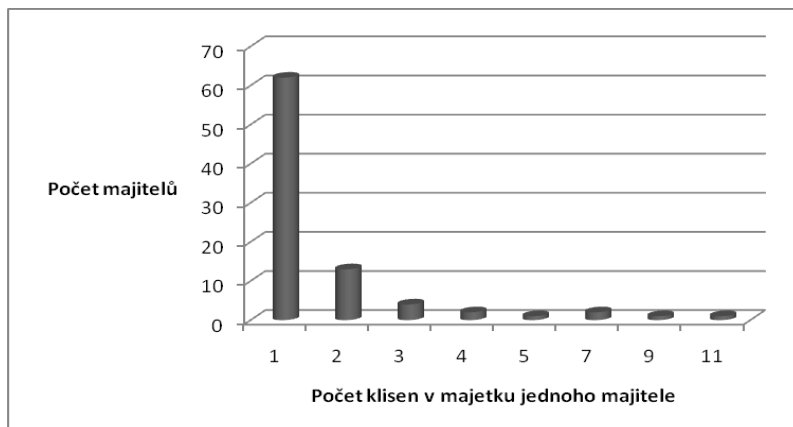

V roce 2009 je populace MT v majetku **103 majitelů**, což je zvýšení počtu majitelů oproti roku 2008.

Největším chovatelem MT v jednom chovu je **ing. Petr Galatík** z Těšánek (KM) s **21 koňmi**. V roce 2009 došlo k nárůstu majitelů vlastníci 3 a více koní MT - 24 majitelů. Stále **nejvíce majitelů (67, tj. 65 %)** vlastní po jednom koni MT. Tato situace v populaci MT znesnadňuje chovatelskou práci a zpomaluje chovatelský pokrok.

Tab. a graf IV. 2. Přehled počtu chovů klisen plemene MT

Počet koní	Počet majitelů	% z celku
1	62	42,2
2	13	17,7
3	4	8,2
4	2	5,4
5	1	3,4
7	2	9,5
9	1	6,1
11	1	7,5

Tab. IV. 3. Četnosti klisen populace moravský teplokrevník zapsaných v PK MT v okresech a krajích ČR

Okres	Počet klisen	% z celku
Kroměříž	29	19,7
Přerov	24	16,3
Trutnov	17	11,6
Zlín	10	6,8
Brno	9	6,1
Olomouc	9	6,1
Uherské Hradiště	7	4,8
Hodonín	5	3,4
Praha	5	3,4
Vyškov	5	3,4
Brno-venkov	4	2,7
Opava	4	2,7
Prostějov	4	2,7
Šumperk	3	2
Nový Jičín	2	1,4
Vsetín	2	1,4
Blansko	1	0,7
Břeclav	1	0,7
Cheb	1	0,7
Karviná	1	0,7
Liberec	1	0,7
Strakonice	1	0,7
Třebíč	1	0,7
Znojmo	1	0,7

Kraj	Počet klisen	% z celku
Zlínský	48	32,7
Moravskoslezský	7	4,8
Olomoucký	40	27,2
Jihomoravský	26	17,7
Praha	5	3,4
Královéhradecký	17	11,6
Jihočeský	1	0,7
Karlovarský	1	0,7
Vysočina	1	0,7
Liberecký	1	0,7

Mapa rozmístění chovatelů MT dle okresů

Více informací v : Sborník – analýza populace MT a záměry její regenerace a dalšího chovu – SCHPMT, 2009

Údaje byly získány z ÚEK Slatiňany.
PK MT k 1.11.2009

Zpracování: V. Teplý, ing. J. Fatěnová